
Biblioteka Narodowa (Seria I).

Biuletyn Polonistyczny 8/24, 124-133

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Życzliwość i gościnność gospodarzy wyraziła się m.in. w nawiązaniu licznych kontaktów prywatnych, pozwalających nie tylko na bliższe poznanie życia codziennego w Niemieckiej Republice Demokratycznej, lecz - co najważniejsze, a często niedoceniane - stanowiących najlepszą szkołę praktyki językowej.

5. KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO W ZAWOI (3 - 24.IX.1965)

Kurs języka angielskiego zorganizowany przez Klub Języków Obcych Zarządu Oddziału ZNP przy PAN odbywał się w Ośrodku Pracy Twórczej PAN w Zawoi w dniach 3-24.IX.1965 r. Wzięło w nim udział ponad 50 uczestników, w tym 2 pracowników Instytutu Badań Literackich, oraz jako wolontariuszka prof. M. Dłuska. Naukę prowadziło czworo lektorów - Anglików i kierownik kursu p.Bartkiewicz. Podstawowymi przedmiotami były: nauka wyrażeń idiomatycznych, gramatyka, wymowa i konwersacja. Na zakończenie kursu uczestnicy wykonali specjalnie opracowany test sprawdzający nabyte wiadomości.

6. BIBLIOTEKA NARODOWA (Seria I)

Niżej zamieszczony wykaz serii I (literatura polska) "Biblioteki Narodowej" sporządzony został w związku z dyskusją w Komitecie Nauk o Literaturze PAN na temat dotychczasowego jej dorobku oraz planów wydawniczych na najbliższe lata.

Wykaz obejmuje wszystkie tomy serii I „Biblioteki Narodowej” wydane w latach powojennych, tj. od czasu wznowienia wydawnictwa w 1947 roku do 1965 roku oraz tytuły tomów (nowych lub wznowień), których wydanie planuje się w najbliższych latach.

Dla większej przejrzystości wykaz tytułów poszczególnych tomów uporządkowany jest wedle kolejności epok dziejów literatury polskiej, od średniowiecza do połowy naszego stulecia.

Jak wynika z wykazu wydanych już tomów, jak też z planów na najbliższe lata, redakcja "Biblioteki Narodowej" kontynuuje i będzie kontynuować stałe zwiększenie ilości tomów zawierających dzieła klasyczne lub najbardziej reprezentatywne dla literatury polskiej wszystkich epok. Ważną innowacją stanowi wydanie w "Bibliotece Narodowej" tomów wybitnych pisarzy polskich przełomu XIX i XX wieku oraz pierwszej połowy naszego stulecia. W praktyce wydawniczej "Biblioteki Narodowej" w dwudziestolecium przedwojennym pisarze literatury nowszej, od Młodej Polski, a nawet od pozytywizmu począwszy, prezentowani byli tylko wyjątkowo rzadko, ilość tomów z tego zakresu była bardzo minimalna. Praktycznie od ok. 1960 roku stan ten ulega zmianie. Ilość tomów z literatury nowszej, które ukążą się w najbliższych latach, jest stosunkowo duża.

Warto też zwrócić uwagę na wzrastającą liczbę tomów o charakterze antologicznym. "Biblioteka Narodowa" planuje wydanie szeregu ważnych i potrzebnych antologii: literatury sowizrzalskiej, literatury czasów saskich, Cyganerii warszawskiej oraz poezji Młodej Polski. Ukążą się także wybory z "Monitora", "Zabaw Przyjemnych i Pozytecznych", a także wybór tekstów publicystycznych i literackich pt. "Walka młodej i starej prasy (narodziny pozytywizmu polskiego)".

Biblioteka Narodowa

Seria I

Literatura polska w układzie chronologicznym

Średniowiecze

Tytuły wydane:

1. Najdawniejsze zabytki języka polskiego. Oprac.: Witold Ta-szycki.
2. Najstarsza poezja polsko-łacińska. Oprac.: Marian Plezia.
3. Średniowieczna poezja polska świecka. Oprac.: Stefan Vrtel-Wierczyński.
4. Średniowieczna proza polska. Oprac.: Stefan Vrtel-Wierczyński.

Planowane:

5. Najdawniejsze zabytki języka polskiego. Oprac.: Witold Taszycki (wznowienie)
6. Gall Anonim, Kronika. Tłum.: R.Grodecki, oprac.: Marian Plezia.

Wiek XVI

Wydane:

7. Biernat z Lublina, Wybór pism. Oprac.: Jerzy Ziomek.
8. Górnicki Łukasz, Dworzanin polski. Oprac.: Roman Polak.
9. Górnicki Łukasz, Dzieje w Koronie Polskiej. Oprac.: Henryk Barycz.
10. Kochanowski Jan, Fraszki. Oprac.: Janusz Pelc.
11. Kochanowski Jan, Odprawa posłów greckich. Oprac.: Tadeusz Ulewicz.
12. Kochanowski Jan, Pieśni i wybór innych wierszy. Oprac.: Tadeusz Sinko.
13. Kochanowski Jan, Psalterz Dawidów. Oprac.: Jerzy Ziomek.
14. Kochanowski Jan. Treny. Oprac.: Tadeusz Sinko.
15. Rej Mikołaj, Pisma wierszem. Oprac.: Julian Krzyżanowski.
16. Rej Mikołaj, Żywot człowieka poczciwego. Oprac.: Julian Krzyżanowski.
17. Wybór mów staropolskich. Oprac.: Bronisław Nadolski.
18. Wybór pism pedagogicznych Polski Doby Odrodzenia. Oprac.: Józef Skoczek.

Planowane:

19. Kochanowski Jan. Psalterz Dawidów. Oprac. Jerzy Ziomek (wznow.).
20. Kochanowski Jan, Odprawa posłów greckich. Oprac.: Tadeusz Ulewicz (wznow.)
21. Sęp Szarzyński Mikołaj, Rytmy...
22. Orzechowski Stanisław, Wybór pism. Oprac.: Jerzy Starnawski.
23. Kochanowski Jan, Treny. Oprac.: Janusz Pelc.
24. Kochanowski Jan, Pieśni. Oprac.: Ludwika Szczerbicka.

Wiek XVII

Wydane:

25. Gostomski Anzelm, Gospodarstwo. Oprac.: Stefan Inglot.
26. Klonowic Sebastian Fabian, Flis. Oprac.: Stefan Hrabec.
27. Korczyński Adam, Fraszki. Oprac.: Roman Pollak.
28. Lubomirski Stanisław Herakliusz, Wybór pism. Oprac.: Roman Pollak.
29. Niemirycz Krzysztof, Bajki Ezopowe. Oprac.: Stanisław Furmanik.
30. Opaliński Krzysztof, Satyry. Oprac.: Lesław Eustachiewicz.
31. Opaliński Łukasz, Wybór pism. Oprac.: Stanisław Grzeszczuk.
32. Pasek Jan, Pamiętniki. Oprac.: Władysław Czapliński.
33. Szymonowic Szymon, Sielanki i pozostałe wiersze polskie. Oprac.: Janusz Pelc.

Planowane:

34. Antologia literatury sowizrzalskiej. Oprac.: Stanisław Grzeszczuk.
35. Pasek Jan, Pamiętniki. Oprac.: Władysław Czapliński (wznów.).
36. Fredro A. Maksymilian, Przysłowia mów potocznych. Oprac.: Leszek Kukulski.
37. Potocki Wacław, Wybór poezji.
38. Morsztyn Andrzej, Wybór poezji. Oprac.: Wiktor Weintraub i Stanisław Grzeszczuk.

Wiek XVIII

Wydane:

39. Bogusławski Wojciech, Cud mniemany czyli Krakowiacy i Górale. Oprac.: Stanisław Dąbrowski i Stefan Straus.
40. Bogusławski Wojciech, Henryk VI na łowach. Oprac.: Zofia Wołoszyńska.
41. Dmochowski Franciszek Ksawery, Sztuka rymotwórcza. Oprac.: Stanisław Pietraszko.

42. Kitowicz Jędrzej, Opis obyczajów za panowania Augusta III.
Oprac.: Roman Pollak.
43. Książnin Franciszek Dionizy, Wybór poezji. Oprac.: Wacław Borowy.
44. Kołłątaj Hugo, Stan oświecenia w Polsce w ostatnich latach panowania Augusta III. Oprac.: Jan Hulewicz.
45. Kołłątaj Hugo, Wybór pism politycznych. Oprac.: Bogusław Leśnodorski.
46. Komisja Edukacji Narodowej. Oprac.: Stanisław Tync.
47. Krasicki Ignacy, Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki.
Oprac.: Bronisław Gubrynowicz i Julian Krzyżanowski.
48. Krasicki Ignacy, Satyry i listy. Oprac.: Zbigniew Goliński.
49. Kuźnica Kołłątajowska. Oprac.: Bogusław Leśnodorski.
50. Naruszewicz Adam, Satyry. Oprac. Stanisław Grzeszczuk.
51. Niemcewicz Julian, Powrót posła oraz wybór bajek politycznych z epoki Sejmu Wielkiego. Oprac.: Stanisław Kot.
52. Piramowicz Grzegorz, Powinności nauczyciela. Oprac.: Kamilla Mrozowska.
53. Potocki Kostka Stanisław, Podróż do Ciemnogrodu i Świstek krytyczny, Oprac.: Emil Kipa.
54. Staszic Stanisław, Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego.
Oprac.: Stefan Czarnowski.
55. Śniadecki Jan, O Koperniku. Oprac.: Mirosława Chamcówna.
56. Śniadecki Jan, Żywot literacki Hugona Kołłątaja. Oprac.: Henryk Barycz.
57. Wybicki Józef, Listy patriotyczne. Oprac.: Kazimierz Opałek.
58. Zabłocki Franciszek, Fircyk w zalotach. Oprac.: Janina Pawłowiczowa.
59. Zabłocki Franciszek, Sarmatyzm. Oprac.: Ludwik Bernacki i Tadeusz Mikulski.

Planowane:

60. Zabłocki Franciszek, Fircyk w zalotach, Oprac.: Janina Pawłowiczowa (wznów.).

61. Krasicki Ignacy, Satyry i listy. Oprac.: Zbigniew Goliński (wznow.).
62. Krasicki Ignacy, Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki. Oprac.: Julian Krzyżanowski (wznow.).
63. Kitowicz Jędrzej, Opis obyczajów za panowania Augusta III. Oprac.: Roman Pollak (wznow.).
64. Krasicki Ignacy, Wybór poezji. Oprac.: Roman Wołoszyński.
65. Krasicki Ignacy, Monachomachia. Oprac.: Zbigniew Goliński.
66. Literatura czasów saskich. Oprac.: Mieczysław Klimowicz i Czesław Hernas.
67. Niemcewicz Julian, Powrót pośła.
68. „Monitor”. Wybór tekstów.
69. „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne”. Wybór. Oprac.: Julian Platt.

Wiek XIX (do 1863 r.)

Wydane:

70. Chopin Fryderyk, Wybór listów. Oprac.: Zdzisław Jachimecki.
71. Feliński Alojzy, Barbara Radziwiłłówna. Oprac.: Marian Szyjkowski.
72. Fredro Aleksander, Dożywocie. Oprac.: Karol W. Zawodziński.
73. Fredro Aleksander, Zemsta. Oprac.: Eugeniusz Kucharski.
74. Godebski Cyprian, Wybór wierszy. Oprac.: Zbigniew Kubikowski.
75. Goszczyński Seweryn, Dziennik podróży do Tatrów. Oprac.: Stanisław Sierotwiński.
76. Goszczyński Seweryn, Król zamczyska. Oprac.: Mieczysław Inglot.
77. Korzeniowski Józef, Kollokacja. Oprac.: Stefan Kawyn.
78. Korzeniowski Józef, Krewni. Oprac.: Stefan Kawyn.
79. Korzeniowski Józef, Opowiadania. Oprac.: Stefan Kawyn.
80. Krasiński Zygmunt, Nieboska Komedia, Oprac.: Juliusz Kleiner.
81. Kraszewski Józef Ignacy, Dziecię Starego Miasta. Oprac.: Wincenty Danek.
82. Kraszewski Józef Ignacy, Jermoła. Oprac.: Julian Krzyżanowski.

83. Lelewel Joachim, Wybór pism historycznych. Oprac.: Helena Więckowska.
84. Lenartowicz Teofil, Wybór poezji. Oprac.: Jan Nowakowski.
85. Łoziński Walery, Zaklęty dwór. Oprac.: Julian Krzyżanowski.
86. Malczewski Antoni, Maria. Oprac.: Ryszard Przybylski.
87. Mickiewicz Adam, Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Oprac.: Zofia Stefanowska.
88. Mickiewicz Adam, Pan Tadeusz. Oprac.: Stanisław Pigoń.
89. Mickiewicz Adam, Poezje. Wstęp Wacława Kubackiego, objaśnienia Józefa Kallenbacha.
90. Niemcewicz Julian, Dwaj panowie Sieciechowie. Oprac.: Jan Dihm.
91. Niemcewicz Julian, Jan z Tęczyna. Oprac.: Jan Dihm.
92. Pol Wincenty, Wybór poezji. Oprac.: Maria Janion i Maria Grabowska.
93. Romanowski Mieczysław, Wybór liryków oraz Dziewczę z Sącza. Oprac.: Maria Olszaniecka.
94. Słowacki Juliusz, Balladyna, Oprac.: Juliusz Kleiner.
95. Słowacki Juliusz, Beniowski, Oprac.: Juliusz Kleiner.
96. Słowacki Juliusz, Kordian. Oprac.: Józef Ujejski.
97. Słowacki Juliusz, Lilla Weneda. Oprac.: Michał Janik.
98. Słowacki Juliusz, Powieści poetyckie. Oprac.: Manfred Kridl.
99. Walka romantyków z klasykami. Oprac.: Stefan Kawyn.
100. "Wiadomości Brukowe". Oprac.: Zdzisław Skwarczyński.
101. Wybór pisma filomatów. Oprac.: Alina Witkowska.
102. Żmichowska Narcyza. Poganka. Oprac.: Tadeusz Żeleński.
- Planowane:
103. Malczewski Antoni, Maria. Oprac.: Ryszard Przybylski (wznów.).
104. Lenartowicz Teofil, Wybór poezji. Oprac.: Jan Nowakowski (wznów.).
105. Korzeniowski Józef, Kolokacja. Oprac.: Stefan Kawyn. (wznów.).
106. Kraszewski Józef Ignacy, Dziecię Starego Miasta. Oprac.: Wincenty Danek (wznów.).
107. Mickiewicz Adam, Pan Tadeusz. Oprac.: Stanisław Pigoń (wznów.).

107. Mickiewicz Adam, Pan Tadeusz. Oprac.: Stanisław Pigoń.
(wznow.).
108. Mickiewicz Adam, Dziady.
109. Słowacki Juliusz, Kordian, Oprac.: Wacław Kubacki.
110. Kraszewski Józef Ignacy, Zygmontowskie czasy, Oprac.: Wincenty Danek.
111. Krasiński Zygmunt, Nieboska Komedia. Oprac.: Maria Janion.
112. Syrokomla Władysław, Wybór poezji. Oprac.: Franciszek Bielak.
113. Słowacki Juliusz, Fantazy. Oprac.: Mieczysław Inglot.
114. Słowacki Juliusz, Beniowski. Oprac.: Stefan Treugutt.
115. Norwid Cyprian, Wybór poezji. Oprac.: Zofia Stefanowska.
116. Krasiński Zygmunt, Irydion. Oprac.: Wacław Kubacki.
117. Goszczyński Seweryn, Zamek kaniowski. Oprac.: Ryszard Przybylski.
118. Fredro Aleksander, Zemsta. Oprac.: Mieczysław Inglot.
119. Fredro Aleksander, Pan Jowialski. Oprac.: Witold Billip.
120. Cyganeria warszawska. Oprac.: Stefan Kawyn.
121. Brodziński Kazimierz, Wybór pism. Oprac.: Alina Witkowska.
122. Dunin Borkowski Leszek, Parafiańszczyzna. Oprac.: Maria Żmigrodzka.

Wiek XIX (po 1863 r.)

Wydane:

123. Bliziński Józef, Pan Damazy. Oprac.: Janina Garbaczowska.
124. Bliziński Józef, Rozbitki. Oprac.: Janina Garbaczowska.
125. Kraszewski Józef Ignacy, Brühl. Oprac.: Józef Feldman.
126. Lam Jan, Głowy do pozłoty. Oprac.: Stanisław Frybes.
127. Lam Jan, Pan Komisarz wojenny - Koroniarz w Galicji.
Oprac.: Stanisław Frybes.
128. Narzymiski Józef, Ojczym. Oprac.: Zbigniew Żabicki.
129. Świętochowski Aleksander, Dusze nieśmiertelne. Oprac.:
Samuel Sandler.
130. Smoleński Władysław, Szkoły historyczne w Polsce. Oprac.:
Marian Serejski.

Planowane:

131. Walka młodej i starej prasy.
132. Świętochowski Aleksander, Wybór nowel. Oprac.: Samuel Sandler.

Przełom XIX i XX w.

Wydane:

133. Młoda Polska, Wybór poezji. Oprac.: Tadeusz Żeleński.
134. Rittner Tadeusz, Głupi Jakub - Wilki w nocy. Oprac.: Zbigniew Raszewski.
135. Rittner Tadeusz. W małym domku. Oprac.: Zbigniew Raszewski.

Planowane:

136. Wyspiański Stanisław, Wyzwolenie. Oprac.: Aniela Lempicka.
137. Wyspiański Stanisław, Leleweł i Noc listopadowa. Oprac.: Jan Nowakowski.
138. Tetmajer Kazimierz, Wybór poezji. Oprac.: Julian Krzyżanowski.
139. Młoda Polska. Oprac.: Mieczysław Jastrun.
140. Reymont Władysław, Wybór opowiadań.
141. Sieroszewski Wacław, Na kresach lasów albo Wybór opowiadań.
142. Zapolska Gabriela, Moralność pani Dulskiej, Oprac.: Tomasz Weiss.
143. Orkan Władysław, W roztokach. Oprac.: Stanisław Pigoń.
144. Przybyszewski Stanisław, Wybór pism. Oprac.: Roman Tabor-ski.
145. Kasprowicz Jan, Wybór poezji. Oprac.: Jan, Józef Lipski.

Wiek XX

Wydane:

143. Staff Leopold, Wybór poezji. Oprac.: Mieczysław Jastrun i Maria Bojarska.
144. Tuwim Julian, Wiersze wybrane. Oprac.: Michał Głowiński.

Planowane:

145. Antologia poezji okupacyjnej. Oprac.: Stanisław Sierotwiński.
149. Kaden-Bandrowski Juliusz, Generał Barcz.
150. Nałkowska Zofia, Granica.
151. Leśmian Bolesław, Wybór poezji.
152. Strug Andrzej, Wybór opowiadań albo Ludzie podziemni.
153. Żeromski Stefan, Wybór opowiadań. Oprac.: A.Hutnikiewicz.
154. Berent Wacław, Próchno.
155. Gałczyński Konstanty Ildefons, Wybór poezji. Oprac.: Marta Wyka-Hussakowska.
156. Jasnorzewska-Pawlikowska Maria, Wybór poezji. Oprac.: Jerzy Kwiatkowski.

Pozycje obejmujące różne okresy

157. Ballada polska. Oprac.: Czesław Zgorzelski.
158. Obrońcy języka polskiego. Oprac.: Witold Taszycki.
159. Polska epika ludowa. Oprac.: Stanisław Czernik.

7. STANISŁAW KOLBUSZEWSKI
(22.VI.1901 - 7.I.1965)

Urodzony w Przemyślu, w 1919-1923 studiował na Uniwersytecie Warszawskim i na Uniwersytecie Poznańskim. Jako pisarz zadebiutował w 1919 r. w pismach lwowskich, następnie drukował swe utwory (poezje i nowele) w czasopiśmie poznańskim. W 1925 r. na Uniwersytecie Poznańskim otrzymał za pracę "Stanisław Wyspiański a romantyzm polski" (druk: Poznań 1928) stopień doktora filozofii. W 1930 r. habilitował się na Uniwersytecie Poznańskim na podstawie pracy "Polski teatr romantyczny. Prolegomena do estetyki" (druk: 1931). W 1932 r. wybrany został na członka Komisji Historii Literatury Polskiej PAU. W 1934 r. objął Katedrę Literatur Słowiańskich na Uniwersytecie w Rydze, gdzie wykładał do roku 1945, będąc jednocześnie od 1938 r. profesorem zwyczajnym literatury powszechnej. Podczas okupacji niemieckiej aresztowany przez Gestapo i około roku